

A Fővárosi Ítéltábla a Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft. (...., ügyintéző: Lantos Mihály szabadalmi ügyvivő) által képviselt, felperes neve (...) kérelmezőnek - a Szecskay Ügyvédi Iroda (...., ügyintéző: dr. Szecskay András ügyvéd) által képviselt, ... (....) ellenérdekű fél ellen - a Magyar Szabadalmi Hivatal átmeneti szabadalmat megsemmisítő határozatának megváltoztatása iránt indított ügyében a Fővárosi Bíróság 2006. június 7. napján kelt, 3.Pk.28.566/2005/8. számú végzése ellen a kérelmező részéről 9. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyja.

Köteles a kérelmező 15 napon belül az ellenérdekű félnek 5.000 (Ötezer) Ft másodfokú eljárási költséget megfizetni.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság végzésével elutasította a kérelmezőnek a Magyar Szabadalmi Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) átmeneti szabadalmat megsemmisítő határozata ellen előterjesztett megváltoztatási kérelmét.

A végzés indokolásában hivatkozott az egyes iparjogvédelmi és szerzői jogi jogszabályok módosításáról szóló 1994. évi VII. törvény (Sztn.) 21. §-ára, amelynek rendelkezése szerint átmeneti szabadalomban az a gyógytermék - hatóanyag és készítmény - részesülhet, amelyre külföldön 1995. július 1. előtt szabadalmat adtak, feltéve, hogy a külföldi szabadalom elsőbbsége 1987. január 1. és 1993. június 1. közötti időszakra esik. Az Sztn. 25. §-ának a) pontja értelmében pedig az átmeneti oltalomban részesült szabadalmat meg kell semmisíteni, ha nem felelt meg a 21. § rendelkezéseinek.

Rögzítette, hogy a tárgyi ... lajstromszámú átmeneti szabadalom alapjául szolgáló ... számú amerikai szabadalom un. ... szabadalom (...), azaz részben folytatólagos bejelentések sorozata, amely több elsőbbséggel rendelkezik. Ezek közül az 1986. július 11-i bejelentési nappal rendelkező ... számú iratban feltárt találmányok az Sztn. 21. §-a értelmében átmeneti oltalomban nem részesülhetnek. A Hivatal erre tekintettel zárta ki az oltalomból a hivatkozott iratban feltárt (I) általános képletű vegyületeket és gyógyászatiilag alkalmas sóit az 1. igénypontban felállított 1)-15)

számozású disclaimerekkel. A kérelmező az általa beiktatott és a Hivatal által elutasított 23. igénypont oltalmi körbe vonását kérte azzal az indokkal, hogy az igénypontban nevezett losartan-kálium-sót az átmeneti szabadalom alapját képező amerikai szabadalom ...-i elsőbbségi irata (...) nem tárta fel, arra csak az 1988. január 7-i irata (...) ad először kitanítást.

Az elsőfokú bíróság a ... számú elsőbbségi iratban a losartan-kálium-só feltárásának mértékét vizsgálta abból a szempontból, hogy az irat alkalmas volt-e a losartan-kálium-só tekintetében az elsőbbségi jog megalapozására, mert amennyiben igen, úgy az Sztn. 21. §-a értelmében nem részesülhet átmeneti szabadalmi oltalomban.

Az Sztr. 40. § (3) és 41. § (1) bekezdéseire utalva rámutatott arra, hogy az elsőbbséget megalapozó bejelentésnek olyan módon és mértékben kell ismertetnie a feltaláló által kitűzött feladatot és annak megoldását, hogy az a szakterületen jártas szakember számára világos és elegendő legyen a találmány megvalósításához, azaz a feltárásból közvetlenül és egyértelműen levezethető legyen az igényelt találmány.

Erre figyelemmel a szakember szempontjából vizsgálta, hogy a ... számú iratban - az igényponti jellemzők tekintetében - a találmány kielégítő ismertetésre került-e a technika állása szerinti ismeretekhez képest.

Megállapította, hogy a vizsgált irat egyértelműen utal a találmány tárgyaként az (I) általános képletű vegyületek gyógyászatilag alkalmas sóira. A gyógyászatilag alkalmas sók körében pedig a szakember köteles tudása szerint a bázikus sók között az alkáli fémsókban belül a lítium, kálium, nátrium-sók is értendők. A leírás kitanítást ad a losartan-nátrium-só szintetizálására és a só farmakológiai tulajdonságára. Ennek alapján a szakember - az elsőbbség időpontjában a technika állása szerinti ismeretek birtokában - elő tudja állítani a periódus rendszerben a nátriummal azonos oszlopban, a nátrium alatt elhelyezkedő és egymással közel azonos tulajdonsággal rendelkező másik alkáli-sóját, a kálium-sót, ami azonos indikációs hatással fog rendelkezni, mint a losartan-nátrium-só.

Utalt arra az indokolás, hogy nem kétséges, e két só összevetésében az indikáció mértéke bizonyos mértékig eltérhet egymástól. Rámutatott ugyanakkor arra, hogy a - kérelmező által az elsőbbség releváns időpontjaként állított - ...-i (...) irat a kálium-só vonatkozásában nem jelöl meg a vérnyomáscsökkentő hatástól eltérő egyéb indikációt. Az átmeneti szabadalom leírásában egyaránt előnyös sókként említett kálium-, nátrium-, kalcium- és ammóniumsók között ugyan nincs ekvivalencia, de a kálium-só kérelmező által állított kiemelkedő jellemzőjére sincs semmiféle utalás.

Erre tekintettel nem tudta elfogadni az elsőfokú bíróság a kérelmezőnek azt az álláspontját, hogy kiválasztási találmányként a losartan-kálium-só előállítását bemutató, kiviteli példát tartalmazó ... irat az 1998. január 7-i módosítási elsőbbség

alapján a 23. igénypontban igényelt vegyület átmeneti szabadalmi oltalomban részesülhet.

Megállapította, hogy miután a ... számú elsőbbségi irat a losartan-kálium-só kellő mélységű feltárásával megalapozta e vegyület ...-i elsőbbségi napját, erre figyelemmel az Sztn. 21. §-ának b) pontja értelmében nem részesülhet átmeneti szabadalmi oltalomban.

Az elsőfokú bíróság álláspontját az Európai Szabadalmi Egyezmény 83. és 123. cikkelyének rendelkezései alapján kialakult joggyakorlattal is alátámasztottnak látta, mely szerint a találmány feltárása már akkor is kielégítőnek tekinthető, ha a leírás a megvalósításnak legalább egy módozatát világosan kijelöli. Indokolása szerint az adott esetben az (I) általános képletű imidazol-vegyületek és gyógyászatilag elfogadható sói, mint általános megfogalmazású igényen belül egy imidazol-származék, a losartan és annak gyógyászatilag elfogadható sói közül a nátrium-só került bemutatásra a ... számú iratban.

Egyetértett a Hivatal határozatában foglaltakkal, amelyben az elsőbbségi jog elismerésének vizsgálatakor a szakember szemszögéből ítélte meg a találmány feltárásának mértékét. Rámutatott arra, hogy a Hivatal nem az újdonság megítélése, hanem az elsőbbségi jogot kielégítő feltárás mértékének megállapítása szempontjából vizsgálta a szakember köteles tudása alapján a losartan-kálium-só megismerhetőségét.

Megjegyezte, hogy a kérelmező az általa becsatolt 15) disclaimer tartalmával - amellyel kizárta a losartan gyógyászatilag alkalmas sóit az átmeneti oltalomból - maga is elismerte, hogy azok a ... számú iratban feltárásra kerültek. Így a losartan-kálium-sót a 23. igénypontban csak kiválasztási találmányként lehetett volna az oltalmi körbe vonni, de annak feltételei a ... számú irat alapján nem állnak fenn, mert a vegyület kiemelkedő hatása semmivel sem igazolt.

Nem osztotta az elsőfokú bíróság a kérelmezőnek a jelen eljárásban az amerikai jog alkalmazására vonatkozó álláspontját. Kiemelte, hogy az átmeneti szabadalom alapjául szolgáló amerikai szabadalom elsőbbségi időpontjában hatályos magyar szabadalmi törvény (Sztr.) alkalmazása során kialakult joggyakorlat az irányadó, amely szerint kiválasztásos találmány esetén a jogot csak az általánoshoz képest bemutatott, igazoltan kiemelkedően előnyös tulajdonsággal bíró kiválasztott megoldás nyerhette el. Ennek pedig nem felelt meg a ... számú, ...-i elsőbbségű irat tartalma.

Megjegyezte, hogy a kérelmező által hivatkozott legfelsőbb bírósági határozat indokolásában nem az amerikai jogszabályok szerinti döntést írta elő a Hivatal és a bíróság számára, hanem azt, hogy az amerikai szabadalmi leírás, illetőleg az elsőbbségi példányok tartalma alapján kell döntenie arról, hogy az 1987. január 1. előtti amerikai elsőbbségi irat milyen találmányokat tárt fel, vagyis mely találmányokat illeti meg az 1987. január 1. előtti elsőbbségi időpont.

A kérelmező fellebbezésében tartalmilag a Hivatal és az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását és a 23. igénypontra a szabadalmi oltalom engedélyezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy a jelen ügyben az alkalmazandó jog helyes megválasztása a döntés alapfeltétele. Változatlanul fenntartotta a Legfelsőbb Bíróság végzésében kifejtetteknek azt az értelmezését, hogy abban a Legfelsőbb Bíróság a külföldi szabadalomra vonatkozó elsőbbség megítélése szempontjából az amerikai szabadalmi törvény alkalmazását írta elő és megtiltotta a magyar szabadalmi törvény szabályainak figyelembe vételét. Ezt támasztja alá érvelése szerint az is, hogy a magyar jog nem ismeri a „részben folytatólagos bejelentés” intézményét és az a logikai szempont, hogy a külföldi jog alapján engedélyezett találmányt ugyanazon jog alapján kell vizsgálni, amelynek alapján azt engedélyezték.

Részletezte az elsőfokú bíróság egyes megállapításait a végzés indokolásának tükrében. Ehhez képest kifejtette saját eltérő álláspontját megtámogatva az amerikai szabadalmi törvénnyel.

Azt hangsúlyozta, hogy a losartan-kálium-sót nem illeti meg az 1988. január 7-i bejelentést megelőző bejelentések elsőbbsége, mert e só a korábbi iratokban nem került kinyilvánításra.

Álláspontja szerint a losartan-kálium-só az Európai Szabadalmi Egyezmény és a magyar szabadalmi jog figyelembevételével sem vezethető le közvetlenül és egyértelműen az említett bejelentésekből. Kifejtette, hogy a termékszabadalom esetén a találmány olyan vegyületekre vonatkozik, amelyek nem csak kémiai szerkezetükkel vannak azonosítva, hanem a gyógyhatásuk is meg van adva. A jelen esetben az eredeti bejelentésben a losartan-kálium-só és annak farmakológiai tulajdonságai nem voltak megemlítve, így a szakember a tulajdonságokat illetően nem kapott közvetlen és egyértelmű kitanítást. Erre tekintettel - a magyar joggyakorlatra is irányadó Európai Szabadalmi Hivatal gyakorlata szerint - a losartan-kálium-sót nem illetné meg az-ei elsőbbségi nap.

Az ellenérdekű fél az elsőfokú végzés helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a jelen eljárásban a magyar szabadalmi törvény rendelkezéseit, a kérelmező a Legfelsőbb Bíróság végzése indokolásának vonatkozó részét a szövegösszefüggéséből kiragadva tévesen értelmezte az alkalmazandó jog kérdésében.

A losartan-kálium-só megnevezésének követelménye tekintetében azt hangsúlyozta, hogy a kérelmező által hivatkozott joggyakorlat értelmében a bejelentőnek egy-egy szubsztituens-variációt tartalmazó vegyület-család előállítását kell valószínűsítítenie. Ezt a losartan vegyület-család esetében - amely hatféle

szubsztituens variációját testesíti meg - a számú elsőbbségi iratban a bejelentő megalapozta.

Utalt arra, hogy a kérelmező losartan-sókat védő, ma is érvényben lévő európai szabadalma az elsőbbséggel kapcsolatban nem is tartalmazza az-i elsőbbségű számú iratát. Ezzel a kérelmező maga is úgy tekinti, hogy az 1986. évi ... számú iratra alapított elsőbbségű európai szabadalma oltalom alá vonja a losartan-kálium-sót is.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság érdemben megalapozott döntést hozott és azt helytállóan indokolta meg, amellyel a másodfokú bíróság is egyetért.

A kérelmező fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre, körülményre vagy jogi álláspontra, amelyre az elsőfokú bíróság végzésében ne tért volna ki. Lényegében az elsőfokú eljárásban kifejtett érveit ismételte meg, amelyre a végzés már megfelelő választ adott.

A fellebbezésben említettek kapcsán a másodfokú bíróság csupán a következőket emeli ki.

Tévesen értelmezte a kérelmező a Legfelsőbb Bíróság jelen eljárásban hozott Pfv.IV.22.752/2000/5. számú végzésének indokolását. A végzés - amely a kérelmező felülvizsgálati kérelme folytán a tárgyi átmeneti szabadalom megsemmisítése tárgyában hozott jogerős végzést és a Magyar Szabadalmi Hivatal határozatát hatályon kívül helyezte és a Hivatalt új eljárásra utasította - indokolásának a kérelmező által kiemelt része szerint: „Az Szt. 21. §-ában meghatározott és a külföldi szabadalomra vonatkozó elsőbbséget nem a magyar szabadalmi törvények előírásai, hanem az adott külföldi szabadalom alapján kell megítélni.”

Helyesen értelmezte a végzés előírását az elsőfokú bíróság akként, hogy az elsőbbségi időpont megállapításánál az amerikai szabadalmi leírás, illetőleg az elsőbbségi példányok tartalmát kell figyelembe venni, vagyis az elsőbbséget „az adott külföldi szabadalom alapján” és nem a külföldi (amerikai) szabadalmi törvény alapján kell megítélni.

Amint arra az ellenérdekű fél is helytállóan utalt, a kérelmező a szöveggörnyezetből kiragadott mondat alapján jutott téves értelmezésre. A Legfelsőbb Bíróság végzésének indokolása az ismertetett szövegrész után úgy folytatódik, hogy „Ezért nincs jelentősége annak, hogy a magyar szabadalmi törvények a ... szabadalom fogalmát ismerik-e, azzal azonban, hogy az Szt. 43. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglaltak szerint magyar szabadalomnak is lehet egyes részbejelentések tekintetében több elsőbbsége.” A Legfelsőbb Bíróság végzése a szövegösszefüggésből is megállapíthatóan tehát abból a szempontból írta elő a

külföldi szabadalom (és nem a külföldi szabadalmi jog) alapján az elsőbbség időpontjának vizsgálatát, hogy a magyar szabadalmi törvények nem ismerik a ... szabadalom fogalmát.

A Legfelsőbb Bíróság az indokolásának idézett részében pedig csupán a kérelmező felvetésére adott választ. Ugyanis a kérelmezőnek a felülvizsgálati kérelmében előadott érvelése az volt, hogy a külföldi szabadalom elsőbbségét a magyar szabadalmi törvény rendelkezései szerint kellett volna megítélni, amely az un. ... szabadalom fogalmát nem ismeri.

Miután a jelen ügyben nem az amerikai szabadalmi jog szerint kell megítélni az átmeneti szabadalom alapjául szolgáló amerikai szabadalom elsőbbségét - amely előírja a találmány szerinti összes vegyület megnevezését vagy megfelelő alátámasztását -, súlytalan az a fellebbezési érvelés, hogy az ...-i iratban a losartan-kálium-só nem került kinyilvánításra.

Az Sztr. 40. §-ának (3) bekezdése szerint jogot csak olyan bejelentésekre lehet alapítani, amely - többek között - a találmány lényegének (41. § (1) bek.) ismertetését tartalmazza. Az Sztr. 41. § (1) bekezdése alapján a leírásnak lehetővé kell tennie, hogy szakember a találmány tárgyát a leírás és a rajzban foglaltak alapján megvalósíthassa.

Az elsőfokú bíróság a fenti rendelkezések helyes alkalmazásával megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy egy vegyület akkor tekinthető kellően feltártnak, ha előállítása a szakember számára megvalósítható a leírás kitanítása alapján. Ezért egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy az adott esetben a losartan-kálium-só ...-ei elsőbbségi napját megalapozza a ... számú elsőbbségi irat, mert abban a losartan-nátrium-só világosan és elegendően került feltárássra ahhoz, hogy a szakember számára abból közvetlenül és egyértelműen levezethető legyen az oltalmi körbe vont losartan-kálium-só is.

Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a ... számú elsőbbségi irat az igényelt egyik találmányra vonatkozó kiviteli példa alapján a szakember számára kellő mélységig feltárta a vegyületet és annak farmakológiai hatását. Azt pedig a kérelmező sem vitatta, hogy a ... számú iratban foglaltaktól eltérő hatásra, illetve az ott jelölt indikáció mértékét meghaladó értékre az ...-ei elsőbbségű ... számú irat nem utal. Miután a kérelmező sem állította, hogy kiválasztási találmányról lenne szó, a tárgyi átmeneti szabadalom igényelt 23. igénypontja elsőbbségének megítélése szempontjából nem volt jelentősége annak a fellebbezési érvelésnek, hogy az ...-ei elsőbbségű ... számú iratban a losartan-kálium-só - esetleg nem várt - farmakológiai tulajdonságai nem voltak megemlítve.

A kifejtettkre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzését a Pp. 259. §-án keresztül alkalmazandó Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező kérelmező a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az ellenérdekű fél másodfokú eljárási költségét megfizetni, amelynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdései alapján állapította meg.

Budapest, 2007. február 6.

Tóth Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.. Lesenyi Terézia s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő